

Memo

Aan:	Gemeenteraad
Van:	Voorzitter Rekenkamercommissie
Datum:	22 april 2020
Kenmerk:	
Onderwerp:	Informatie rekenkamercommissie Oude IJsselstreek

Algemeen

Deze korte, in telegramstijl gestelde, notitie is bedoeld leden en fractie-assistenten van de gemeenteraad Oude IJsselstreek achtergrondinformatie te geven over de taak en werkwijze van een rekenkamercommissie, de verwachte rol en het gewenste profiel van de door de raad te benoemen leden. Deze notitie beperkt zich bij de beschrijving van het doel en de werkwijze van een rekenkamer tot de hoofdzaken en pretendeert niet compleet te zijn.

Rekenkamercommissie

De eerste Nederlandse gemeentelijke rekenkamercommissie werd in 1996 in Delft geïnstalleerd. Voortvloeiende uit de invoering van het duale bestuursstelsel volgde vanaf 2002 de landelijke uitrol. In het duale stelsel zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de gemeenteraad en het college duidelijk gescheiden; het college bestuurt en de raad stelt de kaders en controleert.

De rekenkamer(commissie)s versterken de kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraad door het uitvoeren van onderzoeken. Deze onderzoeken richten zich op de doeltreffendheid (effectiviteit), doelmatigheid (efficiency) en/of rechtmatigheid. Overigens wordt de financiële rechtmatigheid van het gevoerde beleid ook door de accountant onderzocht en beoordeeld.

Voor de in het samenspel van het besturen van de gemeente betrokken drie partijen (raad, college en ambtelijke organisatie) ondersteunt de rekenkamercommissie de raad.

De rekenkamercommissie is onafhankelijk en transparant. De rekenkamercommissie onderzoekt op objectieve wijze, concludeert en adviseert zuiver en alleen op basis van de bevindingen. Het politieke debat vindt plaats in de raad.

Er zijn drie vormen van onderzoek te onderscheiden: een quick scan, een gedetailleerd onderzoek en de relatief nieuwe en experimentele vorm van een wegwijzeronderzoek. Onderzoeken kunnen door de rekenkamercommissie zelf worden uitgevoerd of worden uitbesteed aan een extern onderzoeksbureau. Het is niet de bedoeling dat raadsleden of fractie-assistenten als lid van een rekenkamer zelf onderzoeken. Gelet op de samenstelling van de rekenkamercommissie in Oude IJsselstreek zullen dus alle onderzoeken uitgevoerd moeten worden door een extern onderzoeksbureau. De rekenkamercommissie is te allen tijde verantwoordelijk voor de inhoud, wijze van onderzoek alsmede voor de conclusies en aanbevelingen.

De onderzoeken moeten aansluiten op de behoeften en vragen van de raad. Er moet dus een goede relatie zijn tussen rekenkamer en raad; dit betekent wederzijdse en wederkerige communicatie en contact. Fractiebezoeken om kennis te maken, de relatie te onderhouden en de vraag/behoefte aan onderzoeksonderwerpen te delen zijn een beproefd middel. Verder is er periodiek contact met de gemeentelijke auditcommissie en het presidium.

De raad kan de commissie vragen/verzoeken een onderwerp te onderzoeken, maar niet opdragen; de rekenkamercommissie kiest als onafhankelijk orgaan zelf.

De rol van een lid van de rekenkamercommissie

- Met de andere leden verantwoordelijk voor inventariseren van onderzoeksvorstellen, het opstellen van een onderzoeksprogramma, het uiteindelijk opstellen van en laten uitvoeren van het onderzoeksplan.
- Met de andere leden verantwoordelijk voor adequate interne organisatie van de rekenkamercommissie, inclusief agendasetting en daadwerkelijke uitvoering.
- Als lid van de rekenkamercommissie verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van (delen) van onderzoeken en contracteren van derden voor het doen van onderzoek.
- Het ontwikkelen en onderhouden van een goede relatie met de gemeenteraad.

De verwachte tijdsbesteding voor een intern lid van de rekenkamercommissie is 2 dagdelen/maand.

Profiel van een lid van de rekenkamercommissie

Persoonlijke eigenschappen

- Bereid zijn als eenheid op te treden ('collegiaal en teamwork'.)
- Een onafhankelijke opstelling, analytische instelling en positief-kritische houding.
- Enthousiast
- Voldoende tijd (voor een lid van de gemeenteraad 2 dagdelen/maand).

Kennis

- Politiek strategisch inzicht.
- Bekend met de belangrijkste beleidsterreinen van de gemeente.
- Kennis en ervaring met bestuurlijke processen binnen de gemeente.
- Ervaring in het doen van onderzoek en/of begeleiden van onderzoek is een pré.
- Onderzoeksresultaten zodanig kunnen vertalen dat die op de praktijk gerichte en concrete aanbevelingen opleveren.

Team

- Complementariteit van de leden (kennis en ervaring, persoonlijkheden en vertegenwoordiging uit de raad)
- Draagvlak binnen de gemeenteraad.